

אלו נערות פרק שלישי כתובות

ד א מיי פיה מלכות
נערה ה' טו סמג
עש נד עור אליע מי
קטו:
ד ב מיי עש ג' א:
ו ג מיי עש ה' א:

נערה נערה הנערה. פי רבינו מנאל דמדח נערה דריש כולה מלתא נער נערה הנערה ואין נראה לרי"ם דלא כתיב נערה מלא נה"א אלא ההוא דמוציא שם רע לחודיה כדמוכח בסוף פרקין ועוד הקשה רבינו יתכן מה לרי"ך חד לגופיה הא אינה נערה אחרינה כפרשה אלא פי' הקונטרס עיקר: **בתולה בתולות הבתולות.** כאן נמי פרי"ח דמדח דלא קרל נפקי כוליה ונראה דלא לרי"ך חד לגופיה דבתולה אחרינה כתיב:

וחד איתויי חייבי אציו. הקשה ר"י בן רבינו מאיר לכתיב ינמא חד לאחויי חייבי עשה וחד לאחויי חייבי לאחין ואכתיב חייבי כריתות מנא לן ומיך דלחייבי לאחין ועשה לא לרי"ך אלא חד קרל דהא אי לאו דכתיב ונו תהיה לאשה דמשמע שיש בה היה וראיה לקיימה לא הוה לרי"ך קרל דלרבינוהו הלכך מחד ריבויא מרבין אין ראייה לקיימה דהיינו חייבי עשה וחייבי לאחין כיון דאית בהו היה ואיך ריבויא לחייבי כריתות ולמאן דלמר אין קדושין מוספין בחייבי לאחין הוה חד ריבויא לחייבי עשה ואיך לחייבי לאחין וחייבי כריתות וא"ת ומתוק מנא לן תהיה לאשה ולא לרי"ך להקין ריבוי ו"ל דאלטרביך למידרש ולו תהיה לאשה מדעתיה:

איתתרו יהו תרי ב'ו. וחד ריבויא כהן באונס וחד כמפתה וא"ת ומנא לן דחד לאחויי חייבי כריתות ואיך דמרייהו אמו לרביי חייבי לאחין וחד לאונס וחד כמפתה ו"ל דלהא לא לרי"ך דמגורה שוה ילפינן אונס ומפתה מהדרי: **מ"י** [ולאפוקי מהאי תנא. פי' מנא דברייתא אכל תפיק מתרייהו מנא שמוסריס דברייתא]: **ולרבי עקיבא דאמר ב'ו.** ואף ע"ג דרי"ש התימני פליג דהדיא אר' עקיבא כהוולך (גימט) דף מד. דף מט. הכא לרי"ש בן מנסיא פריך דאי סבר כר"ע מאי בינייהו פי' דני ר"ש התימני דמסקט ראייה לקיימה ולא נקט שיש בה היה משמע דיש שאין ראייה לקיימה ויש בה היה: **חילולין הוא עושה ואינו עושה** פבורים. משמע דהא כהא תליא דכיון דלא הוה ממוז

קדושין תופסין וכן משמע בפרק החולץ (שס דף מה:) מה אשת אב דלא תפסי בה קדושין והוולד ממוז כו' [ור"ע נמי משום דליף כההולץ דיש ממוז מחייבי לאחין קאמר דאין קדושין תופסין בחייבי לאחין] ותימה דלרבי יהושע אע"ג דאין ממוז מחייבי כריתות כדיליף בשליה החולץ (שס דף מט.) מודה דאין קדושין תופסין בחייבי כריתות כדפרין ס"פ ר"ע (שס דף נג.) ואע"ג דאין ללשמעין דאין קדושין תופסין בחייבי כריתות וצ"פ (שס דף מד:) קאמר דלרבי יהושע פגום מיהא הוה מחייבי כריתות משום דעשה אונה וזונה לא היא אלא מהנהו דלא תפסי בה קדושין כדמוכח בנמוז (דף כט:) ושם וקאמרין נמי כההולץ (גימט דף מד:) ושם הכל מודים שמעון התימני דלר"ג דלמר אין ממוז מחייבי לאחין וה"מ חייבי מודים ר' יהושע דלר"ג דלמר אין ממוז מחייבי כריתות ה"מ חייבי כריתות תפסין בחייבי ואפ"ה לא הוה ממוז ולהכי לא מצי למימר דמודה בכוני ועוד ויש לומר דלר"ש התימני ולר"ע דהא כהא תליא דליכא מידי דלא תפסי בה קדושין והוולד כשר רק שהוא דומה לאשת אב אכל לר' יהושע אע"ג דאין קדושין תופסין בחייבי כריתות כדילפי' בסוף האומר (קדושין סח.) ושם לא הוה ממוז אלא מחייבי מיתות וד' כדילפי' ר' יהושע בסוף החולץ (גימט מט.) ושם אכל קשה דלמ"כ לרי' יהושע אין קדושין תופסין בלא אלתנה לר"ג לרבה דלמר נצ"פ"ק דתמורה (דף ד:) ושם לא דלמר דלמנא לא כתיב ר' עזרי לא מהני דהת"ס) פריך ליה והרי אלתנה לר"ג דקאמר דלמנא לא יקח וכן מן מקום שיש קדושין ויש עבירה כגון אלתנה לר"ג כו' ומשני אמר לך רבה שאני התם דל"ק לא יתלך חלוטין הוא עושה ואינו עושה ממורים ולר' יהושע ליכא לשנויי הכי וא"ת בקדושין בסוף האומר (דף סו:) ושם כי משנה דלא תפסי קדושין באשת אב ואלמנא תרייהו באשת אב הא לכתולה הא דיעבד אמאי לא יליף מינה לכל היכא דהוה ממוז לא תפסי בה קדושין כיון דהא כהא תליא כדפירשו ו"ל דלכתי לא שמעין ממורות בשאר חייבי כריתות כל כמה דלא מיתייה התם היקישא דר' יונה דמלא יקח ולא יגלה דליירי באשת אב ובשומרת יבם של אצוי לא שמעין מינה ממורות באשת אב דאלמנא אשה דיש היתר לאיסורין וכל דכוותיהו אכל לבסוף דמיתייה היקישא דרבי יונה התם איכא תליף כעצמא כדפירשו:

מוסף רש"י

אף קנס במקום מוכר. אף קנס יש לה אע"פ שיש מוכר משמרה לוקח עש שמכר שמי עשיות, יקודע שמכר לביאה יש מוכר ואין קנס והמשפחה שמי עשיות ועד שמינה יש קנס ולא מנה וכן נכחות לעניות ששה חמשים (חולין ב): ובענין קנס (שם) בא עליה ומה. לא הפסיק בהא להעמידו דנין עד שמתה (קדושין לח.) כסף ישיקול. נמפתה פלמי, כמורה. החתולות. האמור במלכות חתולות (דברים כב) קנס המכור חמשים כסף בשביל מוכר בתולה (שם) שיהא זה כמורה החתולות ומורה הבתולות כזה. הקנס המכור קנס המפתה לקנס האונס, מה להלן חמשים יקח כלן חמשים, ומה כסף האמור כלן שקלים דמיין שיקול אף להלן שקלים, דלא תימא מעות (עירובין י) ובענין קדושין (שם) ולר' עקיבא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאחין. אין קדושין תופסין לאשה האסורה על המקדש כלל, ורקנ פליגי עליה ואכתיב בחייבי כריתות אלא דלא תפסי אכל בחייבי לאחין תפסי (שם) וכן דקמי (גימט כ:) מן ומה בה ממזר אין לחלץ וכלה לנא, כולמך אבן המחמר תופס בה דק ליה השתא בלא יבנה, ואמר נגמ' (שם כב) מניח דני אומר אין הדברים הללו אמורים אלא לדברי ר"ע שיהיה עושה חלוצה עשויה (קדושין סח.) מן הפל. שכן חייבי לאחין עושה ר' עקיבא ממוזין. הולך ממזר, דקסבר אין קדושין תופסין בחייבי לאחין (שם טו.) שהרי אמרה תורה לא יקח, ומכין ליה ולא יתלך וזעו, דמשמע חלוטין הוא עושה וזעו, שמחלוטין מן הכהונה (אינו עושה ממוזין, ויכן לאין הולך ממזר ש"מ פ"ל קדושין תופסין בחייבי לאחין דלכוכה. דאי אין קדושין תופסין הוה הולך ממזר, דממזר לא שאין לו קדושין עליו הולך ממזר (שם) בואו ונצורו על עקיבא בן יוסף. מנכרס פסולין כישל: כשאל (שם) שפולס הכהן מישראל (שם סח.) שהיה אומר כל שאין לו ביאה בישראל. כל איש שישל שאלן באלוה תומכת נכשה שבה עליה, הולך ממזר. הולך שגולס מלכות בילה ממזר (שם טו) וכענין (שם טח.)

תוספות ר"ד

לה קנס: ומקשינן אמאי קרי כאן ולו היה לאשה אשה הראוי לו. פי' באשה הראוי לו היה קנס דקרינן בה ולו היה לאשה. אבל באשה שאינה ראויה לו דלא מקיים בה ולו היה לאשה גם מן הקנס יא חסד. אית' נער נערה הנערה. וחד לגופיה. פי' לכשריה וחד לאחויי חייבי לאחין. וחד לאחויי חייבי כריתות. פי' גבי אונס כתיב וכו' ימצא

אף קנס במקום מוכר. ומשום קנס נקט בזה שלש אצל למכר מנת יוס אחד ועד שצדק שמי עשיות: **ואמאי.** יש לכן קנס לנערות פסולות: **איכרי כלן כו'.** אמתי' מקשי: ה"ג **נערה נערה הנערה.** באונס כתיב כי ימלא איש נערה בתולה וגו' וכתיב בתריה ונתן האיש השוכב עמה לאחי הנערה ודרשין נערה ימירה וה"א ימירה להנערה דלמי' למיכתב ונתן לאחי: **חד לגופיה.** לכשרה: **כפולה בתולה בתולות.** במפתה כתיב וכי יפתה איש בתולה וקרל אחרינה בתריה כסף ישיקול כמורה בתולות ומצי למיכתב כמורה בתולות הא תלת דדרשין ה' ימירה ובתולות דלמי' למיכתב כמורה ולשמוק: **ההוא מיבעי ליה.** ההוא הנערה הא דלא כתיב ונתן לאחי מיבעי ליה לכדאזי שאס לא הספיק האז להעמידו דנין עד שמתה פטור: **לאחי הנערה.** משמע שהיא קיימת: **מיבעי ליה לנ"ש.** בתולה דכתיב גבי מפתה מיבעי ליה לנ"ש בתולה בתולה לג"ש מה כסף האמור באונס חמשים אף מפתה חמשים ומה מפתה שקלים דכתיב ביה ישיקול אף חמשים של אונס שקלים קאמר: **כמורה בתולות.** חמשים כסף המפורשים במלכות חתולות: **שיא זה.** חמשים כמורה בתולות: **ומורה בתולות.** יהיו שקלים כזה: **וחד לג"ש.** ומיה מופנה מלך אחד למידיס הימנה: **ולאפוקי מהאי כנא.** מתני' דקמי יש קנס לממורת ולאחיותו ולאפוקי מהאי תנא: **שיש בה** ויהי רבי שמעון בן מנסיא אומר **יאשה הראויה לקיימה מאי בינייהו אמר ר' יזרא** כמזרת ונתניה איכא בינייהו למאן דאמר יש בה היה הא נמי יש בה היה למאן דאמר ראויה לקיימה הא אינה ראויה לקיימה ולרבי עקיבא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאחין מאי בינייהו איכא בינייהו אלמנה לכהן גדול כרבי סימאי דתניא רבי סימאי אומר מן הכל עושה רבי עקיבא ממוזין חוץ מאלמנה לכהן גדול שהרי אמרה תורה **לא יקח ולא יתלך חילולין הוא עושה ואין עושה ממוזין ולרבי ישבב דאמר בואו ונצורו על עקיבא בן יוסף שיהיה אומר כל שאין לו ביאה בישראל הולך ממזר מאי בינייהו איכא בינייהו חייבי**

חייבי כריתות ולאפוקי מהאי תנא דתניא אשה תהיה לאשה (שם) שמעון התימני אומר אשה שיש בה היה רבי שמעון בן מנסיא אומר יאשה הראויה לקיימה מאי בינייהו אמר ר' יזרא כמזרת ונתניה איכא בינייהו למאן דאמר יש בה היה הא נמי יש בה היה למאן דאמר ראויה לקיימה הא אינה ראויה לקיימה ולרבי עקיבא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאחין מאי בינייהו איכא בינייהו אלמנה לכהן גדול כרבי סימאי דתניא רבי סימאי אומר מן הכל עושה רבי עקיבא ממוזין חוץ מאלמנה לכהן גדול שהרי אמרה תורה **לא יקח ולא יתלך חילולין הוא עושה ואין עושה ממוזין ולרבי ישבב דאמר בואו ונצורו על עקיבא בן יוסף שיהיה אומר כל שאין לו ביאה בישראל הולך ממזר מאי בינייהו איכא בינייהו חייבי**

התימני אומר כל שמייצין עליו כרת בדי שמים אלא לר"ש בן מנסיא קא בעינן לה אי ס"ל כר"ע מאי איכא בין משמעותא דתהיה לשון קיום למשמעות דשמעון התימני אי נמי משמע ליה לר"ש בן מנסיא לשון קיום אימעיטא ולא ממזר) ומה בין ראייה לקיימה ליש בה היה: **אלמנה לכהן גדול.** דמודה בה ר"ע שקדושין תופסין לו בה ואע"פ שהיא בלאו וכרבי סימאי והוא הדין גרושה להדין: **מן הכל** הוא מללו ולא שם ממורים עליה: **בואו ונצורו על עקיבא בן יוסף.** שמרבה ממורים בישראל חס: **שהוא אומר כל שאין לו ביאה בישראל.** הגא על אשה שאין לו בה היתר ביאה הולך ממזר אפי' אלמנה לכה"ג נמי חייבי

לחוקין בהלכה זר טמא שאכל את חורש אונס שגורשו. אם ישראל הוא מחזיר ואינו לוקח. והו לאו שניתק לעני דהא והו תהיה לאשה קאי אבל ימי דבלי ימי במזד והחזיר קאי. וכיון דעשה הוא ליח ולדחי את ל"ת ואמאי דריש אשה הראויה לו. ולקמן בפירוקין ויק"ו מ' ע'ומקשה לה ד"ב ומתחין לה:

(א) לקמן (ל"ג:) (ב) לקמן (ל"ג:) (ג) לקמן (ל"ג:) (ד) לקמן (ל"ג:) (ה) וימנות (מט.) קדושין (סל.) (ז) וימנות. (ש"ש) (ח) לקמן (ל"ג:) (ט) (דף ה' א') מ"י כ"י. **תורה אור השלם**
1. ונתן לאיש השוכב עמה. איש העבר הקמיש כסף ולו היה ענה לאשה תורת אשר ענה לא יוכל שלחה כל יקוד. דברים כב כט
2. כי ימצא איש נער בתולה אשר לא ארשה עמה ושבב עמה ונתן לא ארשה לו אשר לא ארשה ושבב עמה דברים כב כט
3. וכי יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושבב עמה דמינה לו אשר לא ארשה ושבב עמה דברים כב כט
4. אם מאן ימאן איבה לתתה לו כסף ישקל כמורה בתולות: שמות כב טו
5. אלמנה וגר ונרשעה וקח את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה ולא יתלך וזעו בעמיו כי אני יקוד מקדש: יקרא כ"ד טו

תוספות ר"ד (המשך)
איש נערה בתולה. וכתיב בתרי' ונתן האיש השוכב עמה לאחי הנערה הר"ל למיכתב לאחי וקרא ימירה הוא. ודרשי' נערה הו' הנערה תרי קרא ימירה ורבינו חייבי לאחין וחד לאחויי חייבי כריתות. ואי קמייתו והא בפ"י דהנדה תנן כלל אמרו ביבמה כל שאסורה (קדושה) לא חלוצת ולא מתיבתא עד אסור קדושה אלמנה לכ"ג גרושה חלוצה לכהן הדין וחלוצת לכהן מתיבתא. ומקשה בנ"ב ואמאי אין מתיבתא לית עשה ודחה את ל"ת ותריץ רבא גזירה ביאה ארשתה אטו ביאה שניה. ותני' אב בעלו קנו כביאה ראשונה ואסור לקיימם כביאה שניה. ופי' אלא מוציא בגט שכבר פרהה מוציא יבמה כביאה ראשונה. ואע"ג דמצי למחילין. אמרי' התם חלוצה במקום יבום אינה מוציה. והתם נמי כתיב ולקחה לו לאשה ריבמה. דאיכא למימר באשה הראויה לו. ואפי' אתי עשה ודחי את ל"ת והיני' ליתו עשה דולו תהיה לאשה ולדחי את ל"ת ואע"פ שהיא ממזרת יקחנה לו לאשה דהאי ולו תהיה לאשה עשה הוא כדאמרי' בפ"ו אלו הן הלוקין בהלכה זר טמא שאכל את חורש אונס שגורשו. אם ישראל הוא מחזיר ואינו לוקח. והו לאו שניתק לעני דהא והו תהיה לאשה קאי אבל ימי דבלי ימי במזד והחזיר קאי. וכיון דעשה הוא ליח ולדחי את ל"ת ואמאי דריש אשה הראויה לו. ולקמן בפירוקין ויק"ו מ' ע'ומקשה לה ד"ב ומתחין לה:

אלו נערות פרק שלישי כתובות

ל

עין כושפת
נר מצוה

א א (מי"א פ"א מהלכות
עברה הלכה ג ופי"ג
מהלכות גניבה הלכה ב
טו"ט ע"פ ח"מ ס"י ש"א):

מוסף רש"י

הניחא לר' ישבב. אי
לאו כללא הוה אלא
לאפוקי מדר' סימאי
דמטיק חד מתייב לאון
אחי ואשעיני דכלל
חיבי לאון עשה ר"ע
ממוזין (קדושין פ"ח)
אי טעמא דנפשיה
קאמר. וכללא כילי ולא
אדרי סימאי לחדיה
פליג אלא אשמועיני דכל
צילוי אלא אשמועיני דכל
ממוזין (טס וכו') וטס
ד. ר' נחוניא בן
הקנה היה עושה את
יום הכפורים כשבת
לתשלומין. כהנולק גדיש
כיום הכפורים ומתחייב
כרת, פטור מן התשלומין
כצילו הליקוי שבגת טעם
מתחייב נכפוש ממת כ"ד
דפטעי לן דפטור מלגטל
דכתיב (שמות כג) ולא
יהיה אסון עמי יעבב, הו
אם אסון יהיה לך יעבב,
אשר יוכיף שמימותי בידי
שמים שנכתבים חיי וכו'
אסון הוא קרי, שנאמר
(בראשית מג) וקיהו אסון
הלך פטור מלגטל. (פסחים
כט וי"ט כ"ד וכו' וכו')

אי לאפוקי מדרי סימאי קאתי. תימנה תיפשוט דרבי ישבב טעמא
דנפשיה קאמר אליבא דמ"ד בפ"ק דינמות (דף י"א. ושם) הנה על
יצממו וחזר וזכר אחד מן האחים על לרעה בעשה דהא תנן צפרק
ר"ג אומר ר"ע (ב"מ דף ג.) ר"ג אומר ר"ע דלפין בעילה ע"כ רבי ישבב
טעמא דנפשיה קאמר והוה התם כר'

ישבב דלפין קידושין מוספין בחייבי
עשה ולהכי לפין אחר בעילה כלום
דלמחר התם בגמרא (א) אמתינן דלפין
אחר חלינה כלום אומר רב הונא אומר
רב זו דברי ר"ע דלמחר דלפין קידושין
מוספין בחייבי לאון ומסתמא הכא
אליבא דכ"ע מספקא ליה אי טעמא
דנפשיה קאמר אי לאו לכך נראה
לר"ת דגרסי' בפ"ק דינמות (דף י"א).
חד אמר כללא וכלא זה מוכיח ר"ת
נהיהא שמעמא דל"ג בעשה וכן פרי"ט
דהיינו לאו שחלק לאחת דלמחר קרא
לך איננה אחרת הי"ג כיון שצנה
שום יצמא לא יצנה אחרת:

איבא בנייהו בעוולה ר"ב. פי'
צקונט' בעולה שלא כדרכה
וקשה דפלוגמא דר"מ ורבי אלעזר
היא צפרק הנה על יצממו (ב"מ דף
נט. ושם) אי כשריה לכ"ג וה"ל למימר
ולר"מ דלמחר כשריה לכ"ג מאי איבא
למימר דקאמר ר"ב דלמחר כו'
ואורי' דמר"ע פריך שפיר כדי
לאוקומי ר"ש בן מנסיא שהוא צמרא
כר"ע שהיה רבו אצל בהא לא חייש
אי פליג ר"מ אר"ש בן מנסיא ור"מ
פי' דהכל לא חייבי בעוולה ור"מ
אלא ככ"ג שאנס בעולה הגוריה ולא
חשיבה ראזיה לקיימה אע"ג דלמחר
צנהא על יצממו (א) אנוסת עממו
ומפומת עממו לא ישא ולא נשא נשוי
מ"מ כיון דלכתמלה לא ישא לא חשיבה
ראזיה לקיימה דלא ליה שא הוה אי
המורה לקיימה ע"ג דלא נשא נשוי הי"ג
אמר צוגרת ומוכח ע"ך לא ישא ולא
נשא נשוי אע"ג דהוה מן התורה

חייבי עשה מזרי ואדומי. בתוך שלשה דורות דכתיב (דברים כג)
דור שלישי יבא להם דור שני לא ולא הנה מכלל עשה עשה: הניחא.
אי רבי יצחק (ב) ולא בעולה. אלא אי בן אדריבי
כללא כילי אלא לאפוקי מדרי סימאי לחדיה אתא ואחייבי לאון הוא
דפליג לאוסופי חייבי לאון (ד) צבכהונה
אכל שום חייבי עשה לא אוסיף:
שפיר. מנינו למימר איבא בנייהו
דשמעון המימני ור"ש בן מנסיא
חייבי עשה: אלא אי בן אדריבי
סימאי קאי וטעמא דנפשיה קאמר
צמס ר"ע של שאן לו הימר ביאה
נחשה זו הולך ממזר מאי איבא
למימר: בעולה לר"ב. שאן זה לאו
דלמנוט וגירושין אלא עשה דמנוטה
יקח (ויקרא כג) ולא בעולה. וא"ת יש
כאן לאו רזונה לא אשכחן מנא דלמחר
פניו הנה על הפנויה עשהא זונה אלא
ר' אלעזר (א) ולית הלכתא כותמיה
ואין זונה אלא הנבעלת אפסול לה.
ובצוולה שלא כדרכה אפירי דחי
כדרכה כו' ליתא קנס: ומאי שאל.
האי עשה משאר עשה דמודה היה
ר"ע: דהוה ליה עשה שאינו שוה
כלל. שאינו נוהג אלא בכ"ג אצל
עשה מזרי ואדומי נוהג בכל הקהל:
הא נמי יש בה הויה. המקדש אשה
נימי דמנה מקודשת: ולאפוקי מדר'
נחויא. מתי' דמחייב תשלומין לנה
על אחותו ואע"פ שמתחייב כרת
צביחתו מפסקא מדר' נחויא: אם יוס
הכפורים כשבת. לפטור המדליק את
הגדיש ציום הכפורים כלילו הדליקו:
צבת: מה שבת. שהוא מיתמ צ"ד:

פטור מן התשלומין. דמתן בחמתי'
גני צא על צמו וילקי לה מולא יהיה
אסון עושה יעוש: אף יוס הכפורים.
שהוא כזרת חייב נפש הוא זה
ופטור מן התשלומין: אסון בידי
אדם. ולא יהיה אסון דמשמע
צנית צ"ד למימר דהיכא דליכא
מיתמ צ"ד משלס דמי ולדות: אסון
בידי שמים. וקראהו אסון: לייני פחים.
אם צאים פורעניות על האדם גזירת המלך הוא: חוץ מליניס ופחים.
שפעמים שבאין בפשיעה: בידי אדם יניחו. שלא מגזירות מלך:
דין

הכל מודים בבא ע"י הגדה שמשאם קנס. תימנה לר"י מנלן דר"ש בן מנסיא מודה צה דלמא כר' נחויא בן הקנה ס"ל דחייבי כריתות
פטורים מן התשלומין ומיהו ר"ש המימני ע"כ לית ליה דר' נחויא מדאצטרך למעוטי חייבי כריתות מולו מהיה לאשה אשה שיש
בה הויה דע"כ לא אצטרך למעוטי אלא חייבי כריתות דחייבי לאון ס"ל בפרק החולץ (ב"מ דף מט. ושם) דלית צהו הויה אצל מר"ש
בן מנסיא קנס מנלן דלית ליה דר' נחויא עוד אפ"י ר"ש המימני דלמא אית ליה דר' נחויא ואצטרך למעוטי מולו מהיה לאשה
יצמא עשה דלפין קידושין מוספין צה לכ"ע דלמחר צהשה רבה (שם דף קכ"ג) וי"ל דרב חסדא ס"ל דלפין שום מלח סוכר רבשי
נחויא ולה"ק ולאפוקי כו' וצקונט' פירש דלמתי' ר' נחויא דלמא מודה ר' נחויא דחייבי
כריתות יש להן קנס דרביניהו קרא חד לחייבי לאון וחד לחייבי כריתות ולר"ע יחא דמפקא מתי' מדר' נחויא דכיון דלפין קידושין
מוספין בחייבי לאון איבא לאוקומי הכך תרי ריבויי חד לחייבי עשה וחד לחייבי לאון אצל חייבי כריתות לר' נחויא (א) ונראה לרשב"א
למתן ס"דע"כ מפסקא מתי' מר' נחויא דלר' נחויא אין חילוק בין חייבי כריתות לחייבי צנית צ"ד או מאסון אסון או דבר צה
כרת שלי כתימה פלסא ואם יש קנס לר' נחויא דחייבי כריתות אין ג"כ בחייבי מיתום צ"ד ומתי' קתמו צה על צמו פטור: **הכל בידי**
שמים חוץ מצנינים פחים. והא דלמתי' (שם דף קכ"ג) לעולם אל יעמוד אדם בתקום סכנה אלמא יכול לשמור עצמו מן הפורענות וכן קרי
נשוי דאסור לעבור תחתיו התם מן הפשיעה יכול לשמור עצמו דהא ודאי שצדו להמית עצמו אצל כשמציאין עליו מן השמים צאונס
אי אפשר לו לשמור אצל צנינים פחים לעולם אל יצאו עליו צאונס אם רוצה לזהר וא"ת והא דרשנין (ב"מ דף קו.) והסרי ה' ממך כל
חולי זה יניח אלמא דבידי שמים הוא י"ל דהיינו שיהם הקצ"ה עולמו או יתן לו מלבושים ולא יצטרך לזהר וא"ת והא פחים בידי שמים
הוא דלמתי' צבראשית רבה צפרשה ט"ו א"ל אנוטונוס לרבי אלי עלי א"ל רחמנא שיצן מלינתא א"ל דא לנותא היא יתיר דא כסו
וצינתא אורא א"ל צמחו צמחא חלי א"ל כדו ללותא דתיב אין נסתר מחמתו וי"ל דקרא כתיב צבוערי דרכים או צנלמחא דכרף שדמלכיס
עושים דלפין אין אדם יכול לזהר מן החוס אצל אם רוצה ליצב צנינו יכול להזהר שיצב צנינו של אצניס או יכנס צמרתך ויש מפששים דליניס
פחים חדא מילתא היא כלומר צנינים שהם פחים לאדם לשון פח ומוקש ואינו כן דנפ"ק למסכת ע"ז (דף ג.) ושם מייתי לה [האחא דכתיב
ותעשה אדם כדג: הים מה] דגים צבים כיון שקדירה עליהן חמה מיד ממים [אף] צני אדם כיון שקדירה עליהם חמה מיד ממים] והא
דלמחר (ב"מ דף קכ"ג) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים אין ענינו לכאן דהתם קאי על הולך צמעי אמו (מה ע"ו) שגורין אש אם הוא.
עני או עשיר צבור או חלש טפס או חסס אצל דליק ורשע לא יטהר מירי צמארעות הבאות על האדם (א) מ"מ שחרב בית בו'.
וא"ת אמאי לא נקט מי שנה קודם שחרב צמתיק דמי' שנה קודם חורבן גלגה כדלמתי' בפרק ש' ע"ג דלפנינו דנ"ה
שעה היו חורבין סנהדרין ללכת הגזית ולהכי לא פסיקא ליה למימני מי' שנה קודם חורבן וא"ת א"כ מאי פריך צפרק מיו צודקין
(סנהדרין דף מה.) גזי מעשה וצדק ר' יוחנן בן זכאי צעוקי תאניס ופריך מי הוה צמנהדרין והא מניחא כל שנותיו של רבן יוחנן בן זכאי
מאה ועשרים שנה מי עסק צפרקמטיא ומי לנד ומי לימד ומי אהו מ' שנה קודם חורבן גלגה סנהדרין כו' והשתא מאי קשיא ליה כיון
דלפעמים היו חורבין ודין וי"ל דרבן יוחנן בן זכאי צדק צעוקי תאניס דלמתי' היה ומשום דיני נפשות דרציחה לא היו חורבין
לעולם דעיקרם לא גלו אלא משום רציחה דחיו דנפשי רוחאם כדלמתי' בפ"ק דמסכת ע"ז (דף ה.) ושם וי"מ להכי נקט שחרב צמתיק משום
דקודם לכן אע"פ שגלו היו בגדי כהונה מנכפרים על מזיד דלא אחרו ציה כדלמתי' בפרק ש' ע"ג בערכין (ערכין דף נט.) ושם ואין נראה דהא
צמי שמועין אלא לא רציחה אחר שרץ אחר כהונה והיה דין ארבע מיתום כדלמתי' בפרק אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לו.) ושם אר"ש בן טעם ארצה
צמחמא אם לא רציחה אחר שרץ אחר כהונה לחורבה וכו' לא זו משע עד ששכחו נחש ופריך והאי בר נחש הוא והא מני ר' חיילא אע"פ
צטלו סנהדרין כו' ועוד אמר (מטו י.) מרשעים יאל רשע כו' ויהסם צומן צמתיק קייס איירי מדקאמר ונמלא זה מת וזה גולגה (א):

(א) (תוספתא ב"ק פ"ו)
צבות לג. מנלה ז'
פ"ט. מ"ט. נ"ב. (ח) (תוספתא
פ"ט) תוספתא דמנלה
פ"ט. (ח) ד' י"ב: ק"י ב"ב
(ג) ע"ש ע"ז ג': ע"ש,
ק"ד. קוסת ח': סנהדרין לו':
(ד) ע"ש. ד' י"ל דכהונה,
(ה) ויצממו נט': (ו) (למין
פרק אלו גירושין ר' מנשה
אומר הנה על אחותו ועל
אחות אפי' כי אין לה קנס
למימר: עושה רבי נחויא
בן הקנה י"ב חייב (ב) (א)
דינמא אלא אשמועיני דכל
צילוי אלא אשמועיני דכל
ממוזין (טס וכו') וטס
ד. ר' נחוניא בן
הקנה היה עושה את
יום הכפורים כשבת
לתשלומין. כהנולק גדיש
כיום הכפורים ומתחייב
כרת, פטור מן התשלומין
כצילו הליקוי שבגת טעם
מתחייב נכפוש ממת כ"ד
דפטעי לן דפטור מלגטל
דכתיב (שמות כג) ולא
יהיה אסון עמי יעבב, הו
אם אסון יהיה לך יעבב,
אשר יוכיף שמימותי בידי
שמים שנכתבים חיי וכו'
אסון הוא קרי, שנאמר
(בראשית מג) וקיהו אסון
הלך פטור מלגטל. (פסחים
כט וי"ט כ"ד וכו' וכו')

תורה אור השלם

1. וכי יצאו אנשים ונגזפו
אשה הרה ויצאו ילדיה
ולא ידעו ענינה עונש
יענש באשר ירשע עליו
בעל האשה ונתן
בפלילים: שמוח כא כב
2. ויאמר לא יד רבני
ועמקב כי אחי מת והוא
לכדו נשאר וקראוהו
אסון בדרך אשר תלכו
בה וחודרתם את שבת
בגזון שאוליה:

3. ענים פחים בדרך
עקש שומר נפשו וירקח
מהם: משלי כ"ה

גליון הש"ס

גב' איבא בנייהו בעולה
לכ"ג ע"י פסחים מה ע"ג
מד"ה אהל:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בעולה וכו'
אלא ר' אלעזר וליה י"ב
ויצממו י"ע ע"כ מתיק
דף אליבא דר"מ משמח
לה ממלמא ע"ש:

דמוכח התם ועוד דקאמר (התס"ו) מתיב רבא ולו מהיה לאשה
צאה הראזיה לו פרט אלמנה לכ"ג היכי דמי אלימנה כדכרכה
מאי איריא משום אלמנה מיפוק ליה דלויא לה בעולה שממע
דבעולת עצמו אסורה לו מן התורה ור"ת לא פירש כן:

דמוכח התם ועוד דקאמר (התס"ו) מתיב רבא ולו מהיה לאשה
צאה הראזיה לו פרט אלמנה לכ"ג היכי דמי אלימנה כדכרכה
מאי איריא משום אלמנה מיפוק ליה דלויא לה בעולה שממע
דבעולת עצמו אסורה לו מן התורה ור"ת לא פירש כן:
תימנה לר"י מנלן דר"ש בן מנסיא מודה צה דלמא כר' נחויא בן הקנה ס"ל דחייבי כריתות
פטורים מן התשלומין ומיהו ר"ש המימני ע"כ לית ליה דר' נחויא מדאצטרך למעוטי חייבי כריתות מולו מהיה לאשה אשה שיש
בה הויה דע"כ לא אצטרך למעוטי אלא חייבי כריתות דחייבי לאון ס"ל בפרק החולץ (ב"מ דף מט. ושם) דלית צהו הויה אצל מר"ש
בן מנסיא קנס מנלן דלית ליה דר' נחויא עוד אפ"י ר"ש המימני דלמא אית ליה דר' נחויא ואצטרך למעוטי מולו מהיה לאשה
יצמא עשה דלפין קידושין מוספין צה לכ"ע דלמחר צהשה רבה (שם דף קכ"ג) וי"ל דרב חסדא ס"ל דלפין שום מלח סוכר רבשי
נחויא ולה"ק ולאפוקי כו' וצקונט' פירש דלמתי' ר' נחויא דלמא מודה ר' נחויא דחייבי
כריתות יש להן קנס דרביניהו קרא חד לחייבי לאון וחד לחייבי כריתות ולר"ע יחא דמפקא מתי' מדר' נחויא דכיון דלפין קידושין
מוספין בחייבי לאון איבא לאוקומי הכך תרי ריבויי חד לחייבי עשה וחד לחייבי לאון אצל חייבי כריתות לר' נחויא (א) ונראה לרשב"א
למתן ס"דע"כ מפסקא מתי' מר' נחויא דלר' נחויא אין חילוק בין חייבי כריתות לחייבי צנית צ"ד או מאסון אסון או דבר צה
כרת שלי כתימה פלסא ואם יש קנס לר' נחויא דחייבי כריתות אין ג"כ בחייבי מיתום צ"ד ומתי' קתמו צה על צמו פטור: **הכל בידי**
שמים חוץ מצנינים פחים. והא דלמתי' (שם דף קכ"ג) לעולם אל יעמוד אדם בתקום סכנה אלמא יכול לשמור עצמו מן הפורענות וכן קרי
נשוי דאסור לעבור תחתיו התם מן הפשיעה יכול לשמור עצמו דהא ודאי שצדו להמית עצמו אצל כשמציאין עליו מן השמים צאונס
אי אפשר לו לשמור אצל צנינים פחים לעולם אל יצאו עליו צאונס אם רוצה לזהר וא"ת והא דרשנין (ב"מ דף קו.) והסרי ה' ממך כל
חולי זה יניח אלמא דבידי שמים הוא י"ל דהיינו שיהם הקצ"ה עולמו או יתן לו מלבושים ולא יצטרך לזהר וא"ת והא פחים בידי שמים
הוא דלמתי' צבראשית רבה צפרשה ט"ו א"ל אנוטונוס לרבי אלי עלי א"ל רחמנא שיצן מלינתא א"ל דא לנותא היא יתיר דא כסו
וצינתא אורא א"ל צמחו צמחא חלי א"ל כדו ללותא דתיב אין נסתר מחמתו וי"ל דקרא כתיב צבוערי דרכים או צנלמחא דכרף שדמלכיס
עושים דלפין אין אדם יכול לזהר מן החוס אצל אם רוצה ליצב צנינו יכול להזהר שיצב צנינו של אצניס או יכנס צמרתך ויש מפששים דליניס
פחים חדא מילתא היא כלומר צנינים שהם פחים לאדם לשון פח ומוקש ואינו כן דנפ"ק למסכת ע"ז (דף ג.) ושם מייתי לה [האחא דכתיב
ותעשה אדם כדג: הים מה] דגים צבים כיון שקדירה עליהן חמה מיד ממים [אף] צני אדם כיון שקדירה עליהם חמה מיד ממים] והא
דלמחר (ב"מ דף קכ"ג) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים אין ענינו לכאן דהתם קאי על הולך צמעי אמו (מה ע"ו) שגורין אש אם הוא.
עני או עשיר צבור או חלש טפס או חסס אצל דליק ורשע לא יטהר מירי צמארעות הבאות על האדם (א) מ"מ שחרב בית בו'.
וא"ת אמאי לא נקט מי שנה קודם שחרב צמתיק דמי' שנה קודם חורבן גלגה כדלמתי' בפרק ש' ע"ג דלפנינו דנ"ה
שעה היו חורבין סנהדרין ללכת הגזית ולהכי לא פסיקא ליה למימני מי' שנה קודם חורבן וא"ת א"כ מאי פריך צפרק מיו צודקין
(סנהדרין דף מה.) גזי מעשה וצדק ר' יוחנן בן זכאי צעוקי תאניס ופריך מי הוה צמנהדרין והא מניחא כל שנותיו של רבן יוחנן בן זכאי
מאה ועשרים שנה מי עסק צפרקמטיא ומי לנד ומי לימד ומי אהו מ' שנה קודם חורבן גלגה סנהדרין כו' והשתא מאי קשיא ליה כיון
דלפעמים היו חורבין ודין וי"ל דרבן יוחנן בן זכאי צדק צעוקי תאניס דלמתי' היה ומשום דיני נפשות דרציחה לא היו חורבין
לעולם דעיקרם לא גלו אלא משום רציחה דחיו דנפשי רוחאם כדלמתי' בפ"ק דמסכת ע"ז (דף ה.) ושם וי"מ להכי נקט שחרב צמתיק משום
דקודם לכן אע"פ שגלו היו בגדי כהונה מנכפרים על מזיד דלא אחרו ציה כדלמתי' בפרק ש' ע"ג בערכין (ערכין דף נט.) ושם ואין נראה דהא
צמי שמועין אלא לא רציחה אחר שרץ אחר כהונה והיה דין ארבע מיתום כדלמתי' בפרק אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לו.) ושם אר"ש בן טעם ארצה
צמחמא אם לא רציחה אחר שרץ אחר כהונה לחורבה וכו' לא זו משע עד ששכחו נחש ופריך והאי בר נחש הוא והא מני ר' חיילא אע"פ
צטלו סנהדרין כו' ועוד אמר (מטו י.) מרשעים יאל רשע כו' ויהסם צומן צמתיק קייס איירי מדקאמר ונמלא זה מת וזה גולגה (א):